

38. Zagrebački književni razgovori 2017 (DHK)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST na njemačkom tržištu knjiga (sažetak)

Njemački prijevodi hrvatske književnosti trenutno se nalaze na dobrom mjestu na njemačkom tržištu knjiga: među top dvadeset! Ovo izlaganje osvrće se prije svega na posljednjih 30 godina i razmatra njemačko tržište knjiga – koji autori i autorice se objavljuju, koji izdavači u svoj program uključuju hrvatske tekstove. Raspadom Jugoslavije naravno započinje jedna nova faza hrvatske književnosti koja više nije dio organiziranog jugoslavenskog tržišta knjiga. Međutim, mnogi autori ne mogu objavljivati u Hrvatskoj, a neki isto tako u njemačkom egzilu pišu o situaciji u Hrvatskoj. Ipak, u Njemačkoj i Austriji hrvatska književnost tek nakon 2000. godine dobiva veću pozornost.

S time u svezi posebno su važne dvije godine: 2008. na Sajmu knjiga u Leipzigu Hrvatska je bila zemlja partner (gost) i ova manifestacija uvelike je doprinijela širenju hrvatske književnosti na njemačkom govornom području. Autori koji su tamo predstavljeni sve do danas se čitaju, tiskaju, prevode, pozivaju na čitanja, odlikovani su brojnim nagradama itd. Pristupanje Hrvatske Europskoj Uniji 2013. godine drugi je važan datum za promociju hrvatske književnosti. U izlaganju se uzima u obzir uloga prevoditelja, sajмова knjiga, ali i hrvatskih nositelja kulture i Ministarstva kulture.

Što hrvatsku književnost čini zanimljivom za njemačko tržište knjiga: Hrvatska je u posljednja dva desetljeća iznjedrila značajnu, živu i samosvjesnu književnost. Književni izričaji često su snažni, ironični, autoironični, drski i istovremeno vrlo ozbiljni. Novi autori pružaju drastično realistične, po pitanju jezika iznenađujuće moderno oblikovane teme. Međutim, napredak ovih dvaju valova od 2008. i 2013. godine polako jenjava, što se već pokazalo na Sajmovima knjiga u Frankfurtu i Leipzigu 2015-2017. Hrvatska književnost je na njemačkom tržištu knjiga zaspala kao Trnoružica u basni.

Hrvatska književnost krije bujnu količinu kreativnog materijala – unatoč krize izdavaštva u Hrvatskoj. Radi se o dinamičnoj, unutar europskih okvira značajnoj književnosti, sa sve širom tematskom paletom, koja je zaslužila široku publiku u Njemačkoj. Međutim, za to je potrebno mnogo novih prijevoda – i po tom pitanju bi Ministarstvo kulture, kao i sve ostale kulturne ustanove moglo tj. moralo odlučnije reagirati. Pritom je prijeko potrebno više prijevoda, bolji menadžment, agenti sa znanjem njemačkog jezika, bolja priprema sajмова knjiga! Drugim riječima, Trnoružica čeka da ju netko opet poljubcem probudi iz sna.

Tihomir Glowatzky, Bamberg

tihoglow@gmx.de